

אפילפסיה ויחסי מין

מה גורם לאדם לרצות במגע מיני?

יחסי מין הינם חלק נורמאלי בחיים בריאים. שלושה דברים מובילים לפעילות מינית: ראשית ישנה התשוקה- הרצון לפעילות מינית עם בן/ת זוג. כאשר הרגש הוא חזק, ישנה המשיכה- ההרגשה הפיזית של ה"צורך" במין. לבסוף, ישנה האורגזמה- השיא של התענוג הפיזי במהלך משגל. התהליכים הללו תלויים ברפלקסים רבים המתואמים על ידי מערכת העצבים, והמערכים הורמונליים, עצבים, וכלי דם.

באיזו תכיפות יש לקיים יחסי מין?

התשוקה למין משתנה מאוד באוכלוסיה הכללית וכמו כן באוכלוסיית חולי האפילפסיה. לאדם שאינו חושב על מין או אינו רוצה במין 1-3 פעמים בחודש, יש כנראה תשוקה נמוכה באופן בלתי רגיל למין. אך יש לזכור, זהו עניין אישי מאוד, ואם קיימת שביעות רצון לגבי הפעילות המינית כפי שהיא- אז אין בכלל בעיה.

האם האפילפסיה שלי יכולה לגרום לבעיות כאשר אני פעילה מינית?

אנחנו עדיין לא מבינים את כל המורכבות של הגורמים לבעיות מיניות, ובמיוחד איך הן יכולות להיות קשורות לאפילפסיה. לדוגמה, ישנם אנשים עם תשוקה נמוכה למין, לאחרים יש בעיה להימשך למישהו, או שהמשגל יכול להכאיב לחלק מהנשים. אין זה חריג כאשר לעיתים יש לאנשים בעיות בתפקוד המיני, ואנשים עם אפילפסיה אינם שונים מאחרים מהבחינה הזו. אולם, לאנשים עם התקפים מהסוג חלקי-מורכב (Complex Partial Seizures), במיוחד כשההתקף מתחיל באונה הטמפורלית, יש כנראה יותר בעיות מיניות כדוגמת אלו שפורטו לעיל.

הייתי רוצה במערכת יחסים קרובה, אך אני חוששת/ת מהמין. האם זה חריג?

לא. הערכה עצמית נמוכה או השפעות קוסמטיות של התרופות גורמות לעיתים לנשים וגברים עם אפילפסיה לחוש כי אינם מושכים מינית. רגשות אלו יכולים להוביל לחוסר בתשוקה או במשיכה למין. לעצם הקבלה העצמית וקבלת האפילפסיה ישנה חשיבות בהתפתחות מערכת היחסים עם אדם אחר. אולי קיים אצלך החשש כי התקף עלול להתרחש תוך כדי משגל. התקפים מערבים פעמים רבות את אותם אזורים במוח החשובים לתפקוד המיני, וחלק מהתחושות המורגשות במהלך המפגש המיני יכולות להיות דומות לאלו הנחוות במהלך האורה (Aura) או התקף חלקי-פשוט (Simple Partial Seizure).

אני לא אוהבת מין בגלל שזה כואב. מה אני יכולה לעשות?

נשים רבות עם אפילפסיה מספרות כי המשגל מכאיב להן. זה נפוץ במיוחד באנשים שמוצא האפילפסיה שלהם הוא באונה הטמפורלית. כאב במשגל יכול להיגרם מיובש בנרתיק, או מהתכווצויות מכאיבות שלו במהלך המשגל. במקרה כזה ניתן לשאול את הרופא לגבי קרמים או ג'ל לסיכוך הנרתיק בכדי להקל על חוסר הנוחיות במשגל. גניקולוגים יכולים לסייע בהרחבה הדרגתית של פתח הנרתיק עבור נשים עם בעיות חמורות של כאב והתכווצויות.

האם לגברים עם אפילפסיה יש גם בעיות מיניות?

כן. לכמעט שליש מכלל הגברים עם אפילפסיה יש קושי להגיע לזקפה ולשמר אותה. מומחים הנקראים אורולוגים יכולים לסייע לגברים עם בעיות מיניות, כולל מתן תרופות המקלות על הבעיות בזקפה.

האם ההתקפים יכולים להשפיע על ההרגשה שלי כלפי מין?

כן, הם יכולים. כאשר ההתקפים נמצאים תחת שליטה נראה כי לאנשים יש תשוקה ותפקוד מיניים טובים יותר, למרות שכל אחת מהתרופות האנטי אפילפטיות יכולה לגרום לבעיות בתפקוד המיני. בנוסף, העובדה כי ישנה תגובה שכזו לתרופה מסוימת אינה מעידה על כך שהבעיה תחזור עם תרופה אחרת. ניתן לדבר עם הרופא לגבי שינוי אחת מהתרופות הנוגדות התכווצויות אם קיים חשד כי היא מהווה חלק מהבעיה. להורמונים תפקיד חשוב בתפקוד מיני, ובחלק מחולי האפילפסיה קיימים שינויים של הפעילות ההורמונאלית. גם ההתקפים וגם התרופות הניטלות עוברים יכולים להשפיע ולהפריע לאופן בו הגוף משתמש בהורמונים, עובדה

היכולה להוביל לבעיות מיניות. במצב כזה יתכן ויש צורך בהתייעצות עם אנדוקרינולוג על מנת לטפל בתגובות ויחסי הגומלין בין ההתקפים, התרופות וההורמונים.

זה מביך אותי לדבר על מין עם הרופא שלי

זה יכול להיות קשה, אך מאוד חשוב לדבר עם הרופא על הקשיים הקשורים למין. חוץ מאפילפסיה קיימים גורמים אחרים לבעיות מיניות היכולים להיות מאובחנים ומטופלים (כדוגמת מצבים רפואיים כמו סכרת, לחץ דם גבוה או בעיות של בלוטת המגן). הרופא עשוי לשאול על אמונות דתיות, חוויות לא נעימות בעברך הקשורות למין, לחץ או חולי לאחרונה, ופרטים לגבי הפעילות המינית שלך. אלו הם נושאים אישיים ופרטיים, אך חשוב לחלוק את המידע באופן פתוח, על מנת לעזור לרופא להבין את הבעיה ולספק את הסיוע הנדרש לפתרונה.

שמעתי על תרפיית מין. האם זה יעזור?

דיבור על הבעיות המיניות שלך עם מטפל מוסמך יכול להיות מאוד מועיל. לפעמים חרדה או דיכאון יכולים לגרום לבעיות הקשורות למין, ולעיתים קרובות חשוב להביא את בן/ת הזוג לטיפול זוגות. יש אנשים הזקוקים למידע על התנהגות ופעילות מינית, ולהצעות ליצירת תענוגות בחיי המין.

איפה אפשר לברר עוד על אפילפסיה ומיניות?

www.epilepsyfoundation.org

מקורו של המידע המובא כאן באגודה האמריקאית לאפילפסיה. הידע הרפואי הקיים משתנה ומתעדכן תכופות, ועליך להתייעץ עם הרופא שלך לגבי ההתפתחויות האחרונות בתחום. המאמר אינו מהווה יעוץ רפואי. אין לשנות את המינונים או להחליף את התרופות ללא התייעצות לגבי מצבך המיוחד.

מתוך "נשים ואפילפסיה" של האגודה האמריקאית לאפילפסיה, 2001. תרגום: בן אבינר.